

«ҮТГАН КУНЛАР»: ДАСТЛАБКИ ИЖОД ДАМЛАРИ

Оқшомхонларни «Үтган кунлар» фильмни яратилиши жараби билан танишириб бориша вайда берган эдик. Бундай ваъданни бажариш ҳам кишига хузур бағишлайди. Зоро, яна бир бор ижод дамлари билан танишасиз, тури, баъзан бир-бирига зид фикрларни эшиштасиз, эпизодларнинг хомаки нусхаларини кўриб, мулоҳаза қиласиз. Ана шу дақиқалардан айримларини таътифлашга уриниб кўрамиз.

Куни кечга суратга олинган эпизоди монтаж хонасида биринч бор кўрдик. Монтаж столидаги жаҳони Асуфек хожи (артист Е. Ахмадов) ва Азибек учрашуви, кизигин сухбатини тасвирловчи кадрлар ўта бошлади.

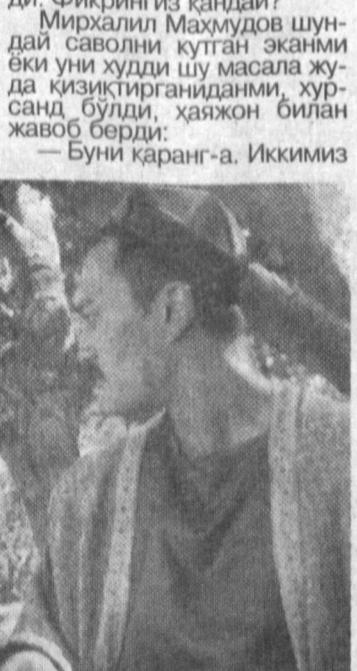
Китобхонга таниш бўлган албаттар янгради:

«Хожи, маним сизни ўрадга чакириганим сабабини, албаттар билмагандирисиз?»

— Таксир, чакиришнинг албатта фуқаронинг тинчлиги, раюнгиро роҳати, хукуматнинг баркорор турмоги учундир!»

Интеър, либослар, мизансаҳа, кадрларнинг йириклиги ва композицияси маъбу бўди. Лекин Юсуфек хожи келишида ва у ерда узини тушишида юзаклик мавжудлиги хам кўзга ташланди. Ахир адиб қархоннинг бу дакиқалардаги холатини хам аник таътифларини ёди-ку! Едингиздами, Юсуфек хожи «Кўзининг оку кораси Ота-бекнинг холи нима кечди, коронгу зиндорларда, рутубатлик, зах ер осталарида очиқдан ташнилидан, со-вуклидан азиз кўргарин ерга берib жон бердимкин? Золим кишилар орасидаги кекса отасини, муштипар онасини куролмадан дунёдан кетдимиш! Мана шундай минг турли вавасалар ичина да кашнишидаги Азибекни хам унумтоқда ёди...» Ота айни дакиқада «жавоҳир қадаллар» туржалар, олтиг таҳтадар, нозанни паривашлар донгдор маҳмаллар орзудаги. Азибек хакида ўйлашга вақти хам ийклигини адиб иккиси бор кайд этганин актёр хисобга олмаган кўринади. Шундай бу кадрлар кайта суратга олинни ёки уни худди шу масала жуда кизистирганиданни, хурсан бўлди, ҳаяжон билан жавоб берди:

— Буни қаранг-а. Иккимиз

бутган, асабайлашган! дамларини таътифлашни сұлдари янграб турниши керакманин, деган фикр түгиди. Режиссёрга муҳаррир сифатида мулҳозамасини айтдик. Бу эпизод кайти кино тасмасига туширилишини эшишиб, тинчлангандек бўлдик.

Сунгра фильмга мусика басталаётган композитор Мирхалил Махмудов билан учишади. Табиики, гап асарини мусикавий «ечими» хакида кетди.

— Биламан, акангиз «Үтган кунлар» операсини ёзб тутгатсан. Айрим партайларни бизга айтиб хам берган эди. Бинобарин, Кодирий романинг опера (анкрони литеатро) хамда сценарий шаклида хам курдигиз. Бу хола курдигандар мусика ердамда тасвирларни очиш, умуман асарга куй, кўшик ила сайкал беришга ёрдам бе-

ши фикрда эканмиз! Учишмай, маслаҳатлашмай, бир хисобага келибиз, Бузахондаги саҳнада ашула керак эмас, у ерда узгача мусикини ёним булиши лозим, деб ижодий гурухнинг раҳбарларидан бирига хеч тушунира олмаятман. «Ашула керак. Томошабинга маъзус ёдуд» — деб туриб олди...

«Бу сухнат нима билан туғади, бир битимга келинди, ми?» деган савол муштарида тугилишини назарада режиссер Мелис Абзоловни гапга тутдик.

— Мен хам дегон чалиниши, уни тинглаб утирган Отабек кўйдан озиқ олиши таъридориман. Бу хакда кўп уйладим. Созанди ўз булиши керак, соз чertiбигина колмай, артист сифатида образ хам яратиш керак. Узбекнинг түриши-туриши, соз чertiбига завъланиши, атрофияларига хузур бағишилаши — буларнинг барини у билиши, хис этиши, ижро эта оли-

ши керак. Шундай санъаткорни топдим! Айтишмаймасиз — Туригин Алиматов! Ҳатто у тишининг падари бузурковори Алимат ака чойхонада дугорда «Наво»ни чалганида Кодирий ҳам келиб ёшитар эканлар.

Бу исм-шарифи эшитганимдаги менинг ҳам кувонининг «Калип» романининг «Наво кўйи» бобида бор. Эсладигиз? Наво кўйи! «Үтган кунлар»нинг 1968 ийлигига шаклида бунга аҳамият берилгандар. Дугорни ҳам ишонаман. Лекин кундиришини кийин бўлди. «Кўининг» мен артистлик кидолмайман. Куни чалиб ўзини топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

шаклини топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

Кино

АБАДИЙ БУЛСИН

Юнособод туманинг сұхбатида Янгирик маҳалла чойхонасида уруш қатнашаси, кекса отахонлар ва онахонлардан 150 киши ийғилди. Мехмонлар олдиға дастурхон ёзилиб, турли ёз неъматлари кўйилди.

Бир пиёла чой устида истиқол жаҳонда сұхбат бўлди. Маҳалла оқсоқоллар кенгаши раиси Кабир

ота Комиловнинг сұхбатида сўнг меҳмонларга ош тортилди.

Мехмонлар ушбу марсими ташкил этган маҳалла оқсоқоллар кенгаши аъзоларига ташаккур изкор килиб, мустақилигимиз абадий бўлсин деб дуюнни килилди.

Абдуллатоҳ жохи НАБИХЎЖА ўғли.

ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚКИЁТ ЭЛЧИСИ

ЭРТАГА АЛМАТИ ШАХРИДА II МАРКАЗИЙ ОСИЁ ЎЙИНЛАРИ БОШЛАНАДИ. УНГА МАМЛАКАТИМИЗ СПОРТЧИЛАРИ ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРДИЛАР

Республикамизда тинчлик, тарақкиёт ва спорт элчиси сифатида асос солинган Марказий Осиё Ўйинларининг ҳалқларимиз ўртасида тутган ўзбек бекиёсидир. Биз Узбекистон

Республикаси давлат жисмоний тарбия ва спорт кўмитасининг спортнинг олимпиада турлари ва спорт ўринбосарларини тайёрлаш бошқармасининг бошлиги Файрат Содикович Ражабов билан юртимиз спортчиларининг Алматидаги йирик мусобакаларга тайёргарлиги тўғрисида сұхбатлашадик.

— Файрат Содикович, албатта, II Марказий Осиё Ўйинларидек йирик мусобакаларга маҳсус дастур асосида пухта тайёргарлиги кўрилган бўлса керак?

— Тўғри айдиниз. Биз Алматидаги нуфузли мусобакаларга барча спортиларимизнинг маҳсус дастур — режа асосида пухта тайёрланнишига ҳаракат кидилди. Укўвашар мусобакаларда истиқоматни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

тонликлар сингари мусобакаларда тұла дастур бўйича, янында 14 спорт турларидан катнашидилар. Қирғизистонликлар суволоси, Туркманистан спортилари эса баскетбол ва во-

йинларида 2 та олтин, 2 та бронза медаллари соҳиби бўлди.

Умуман, спортчиларимизнинг кайфиятлари кўтаринки, тайёргарлик ҳам таромона мақонларни бўлди. Биз ҳам ўз навбатидек спортиларимизнинг Марказий Осиё Ўйинларига муносиб тайёргарлик кўришлари учун барча тегишил шартшоитларни яратиб бердик. Режага кўра кандай ўйкў машрутларни ўтказишадик. Ҳалқаро мусобакаларда катнашиларизиз, якнада якунланган

Тайёрлаш

ЮРТИМИЗ ШАРАФИНИ ҲИМОЯ КИЛАМИЗ

леибол (аёллар) ҳамда велоспорт (трек) бўйича баҳсларда истиқомат иштайдилар.

Энди спортиларимизнинг II Марказий Осиё Ўйинларига тайёргарлиги хусусида батафискор тұхталадиган бўлсак, ҳар бир спорту бўйича ўз имкониятларимизнинг хисобга олган холда тайёрланадик. Зоро, Алматидаги йирик мусобакаларга тайёргарлиги тўғрисида керак?

— Тўғри айдиниз. Биз Алматидаги нуфузли мусобакаларга барча спортиларимизнинг маҳсус дастур — режа асосида пухта тайёрланнишига ҳаракат кидилди. Укўвашар мусобакаларда истиқоматни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарбида катнашигандар бўлса-да, умумжамоа хисобдаги галаф ҳамкорларимизнинг наисбети. Сузувчиликларни топшириб, деб туриб оддилар. Зўрга кўндириб. Уша кадрларни яққо кўриб турибман. Либос ҳам ярашидиди. Туригун ақага, бузахоннинг интиери ҳам кўл келади. Кейин биласизми, улар «артист эмасман»

бокс бўйича Осиё чемпионатида асосиц рақибларимиз-коғозистонлик спортилар ҳам энг кучли тарби

